

Gəncə Körpü Tikinti-2

Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə
**MALİYYƏ HESABATLARI VƏ
MÜSTƏQİL AUDTOR RƏYİ**

Mündəricat

31 dekabr 2017-ci İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT	2
MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI.....	2
Maliyyə Nəticələri Haqqında Hesabat.....	5
Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat	6
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat.....	7
Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Hesabat	8
1. Korporativ məlumat.....	9
2. Təqdim etmənin əsasları.....	9
3. Əhəmiyyətli uçot siyasətlərinin qısa məzmunu.....	10
4. Əhəmiyyətli mühasibat təxminləri və fərziyyələri	20
5. Səqment haqqında məlumat	20
6. Gəlir.....	21
7. Satışın maya dəyəri.....	21
8. Sair əməliyyat gəlirləri	21
9. İnzibati xərclər.....	22
10. Maliyyə xərcləri.....	22
11. Sair (fövqəladə) xərclər/(gəlirlər)	22
12. Ehtiyatlar.....	22
13. Torpaq, tikili və avadanlıqlar.....	23
14. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri.....	24
15. Qısamüddətli debitor borclar	24
16. Sair qısamüddətli aktivlər.....	25
17. Qısamüddətli kreditor borcları	25
18. Cari vergi öhdəlikləri	25
19. Mənfəət vergisi	25
20. Səhm üzrə mənfəət	26
21. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	26
22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsinin məqsədi.....	27
23. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr	28

31 dekabr 2017-ci İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik "Gəncə Körpü Tikinti-2" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və onun struktur bölmələrinin ("Şirkət") 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixə bitən il üzrə əməliyyat nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişiklikləri düzgün əks etdirən maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") müvafiq olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

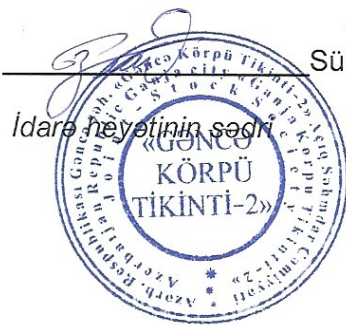
- Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsi və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Şirkətin maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardım göstərilməsi üçün MHBS-nin xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə;
- Şirkətin fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

- Şirkət daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin yaradılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Şirkətin əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə, onun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Şirkətin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun gəldiyini təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılması;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq məcburi mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Şirkətin aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə və
- Saxtakarlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Şirkətin 31 dekabr 2017-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatları 17 sentyabr 2018-ci il tarixdə rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Süleyman Rzayev

Səidə Yolçuyeva
Baş mühasib

MÜSTƏQIL AUDITORUN HESABATI

“Gəncə Körpü Tikinti-2” ASC səhmdarlarına:

Maliyyə hesabatlarının auditinə dair hesabat

Rəy

Biz “Gəncə Körpü Tikinti – 2” ASC-in (Cəmiyyət) 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, məcmu gəlirlər haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, qoşma maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditi Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Peşəkar Mühasiblərin Etika Məcəlləsinin” (IESBA) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi IESBA məcəlləsinin tələblərə uyğun yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar şəkkaklıq nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflər risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Dələduzluq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamamaq riski səhvlər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki dələduzluq sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərti ilə, bu şəraitlərdə uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqliliyini qiymətləndiririk.
- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığında dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Biz həmçinin iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə bəyanat veririk ki, müstəqilliyə və müstəqilliyimizə təsir etməsi əsaslandırılmış şəkildə güman edilən bütün əlaqələr və digər məsələlərə, habelə müvafiq olduğunda əlaqəli qorunma tədbirləri haqqında məlumat verməyimizə dair müvafiq etik normalarına riayət etmişik.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin nəzərinə çatdırılmış məsələlərdən biz cari dövr üzrə maliyyə hesabatlarının ən əhəmiyyətli və bu səbəbdən əsas audit məsələləri olanları müəyyən edirik. Bu məsələnin ictimaiyyətə açıqlanmasına qanun və ya qaydalarla yol verilmədiyi halda və ya, çox nadir hallarda, məsələ haqqında hesabatda məlumat vermənin mənfi təsirlərinin onun ictimaiyyət üçün faydalarından çox olacağı əsaslandırılmış şəkildə güman edildiyinə görə biz bu məsələ haqqında hesabatımızda məlumatın verilməməsinə qərara almadığımız halda, biz bu məsələləri auditor hesabatımızda təsvir edirik.

“MB Audit” MMC adından,
İslam Bayramov, idarəedici tərəfdaş

17 sentyabr 2018-ci il

Maliyyə Nəticələri Haqqında Hesabat

	Qeyd	2017	2016
Əsas əməliyyat gəlirləri			
Satışdan gəlir	6	13,968	12,460
Satışın maya dəyəri	7	(13,815)	(10,896)
Ümumi mənfəət		153	1,564
Sair əməliyyat gəlirləri	8	148	-
İnzibati xərclər	9	(156)	(186)
Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		145	1,378
Maliyyə gəlirləri /(xərcləri)	10	(20)	(34)
Sair (fövqəladə) gəlirlər/ (xərclər)	11	(293)	(121)
Vergitutmadan əvvəl mənfəət (zərər)		(168)	1,223
Mənfəət vergisi	19	(463)	(425)
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		(631)	798
Xitam verilmiş əməliyyatlar			
Mənfəət/ zərər		-	-
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		(631)	798
Mənfəətdə iştirak payı:			
- Səhmdarların payı	20	(631)	798
- Azlıqların payı			
Səhm üzrə gəlir			
- Səhmdarların illik payına düşən əsas gəlir, manatla		(8.82)	11.15
- Səhmdarların illik payına düşən azalmış mənfəət, manatla		(8.82)	11.15

Süleyman Rzayev
İdarə heyətinin sədri

Səidə Yolçuyeva
Baş mühasib

Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat

	Qeyd	31 Dekabr 2017	31 Dekabr 2016	1 Yanvar 2016
AKTİVLƏR				
<i>Uzunmüddətli aktivlər</i>				
Torpaq, tikili və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)	13	3,880	4,628	5,223
Təxirə salınmış vergi aktivləri	19	62	86	174
		3,942	4,714	5,397
<i>Qısamüddətli aktivlər</i>				
Ehtiyatlar	12	1	6	1
Qısamüddətli debitor borcları	15	301	301	1,423
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	14	195	16	480
Sair qısamüddətli aktivlər	16	-	21	5,696
		497	344	7,600
CƏMİ AKTİVLƏR		4,439	5,058	12,997
Kapital və öhdəliklər				
Kapital				
Ödənilmiş nominal (Nizamnamə) kapitalı		143	143	143
Kapital ehtiyatları				
Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)		3,959	4,890	12,504
Səhmdarların payına düşən kapital		4,102	5,033	12,647
Qeyri nəzarət payı		-	-	-
CƏMİ KAPİTAL		4,102	5,033	12,647
Öhdəliklər				
<i>Qısamüddətli öhdəliklər</i>				
Qısamüddətli vergi öhdəlikləri	18	307	-	218
Qısamüddətli kreditor borcları	17	30	25	132
Sair qısamüddətli kreditor borclar		-	-	-
		337	25	350
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		337	25	350
CƏMİ KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		4,439	5,058	12,997

Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat

	Qeyd	2017	2016
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Vergitutmadan əvvəl mənfəət (xərclər)		(168)	1,223
Qeyri-pul maddələri üzrə gəlirlər və xərclər:			
• Bina, qurğu və avadanlıqların amortizasiyası və qiymətdən düşməsi	13	723	698
• Bina, qurğu və avadanlıqların xaricolmasından mənfəət			
Aşağıdakı maddələr üzrə baş verən dəyişikliklər:			
• Ehtiyatlar üzrə artma/azalma		5	(5)
• Debitor borcları üzrə artma/azalma		-	1,122
• Sair aktivlər üzrə artma/azalma		21	5,675
• Vergi və sosial sığorta öhdəlikləri üzrə artma/azalma		307	(218)
• Kreditor borcları üzrə artma/azalma		5	(107)
• Digər kredit borcları üzrə artma/azalma		-	-
Mənfəət vergisi üzrə xərclər		(439)	(337)
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		454	8,051
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Əsas vəsaitlərin alınması	13	-	(103)
Əsas vəsaitlərin xaricolması üzrə qalıq dəyəri	13	25	-
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		25	(103)
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Borc ödənilməsi/ daxilolmalar		-	-
Kapitalda pay sahiblərinə ödənilən dividendlər		(300)	(8,412)
Qeyri-nəzarət payına ödənilən dividendlər		-	-
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		(300)	(8,412)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin xalis artması (azalması)		179	(464)
Valyutə fərqləri			
1 Yanvar tarixinə pul vəsaitləri və pul vəsaitləri ekvivalentləri	14	16	480
31 Dekabr tarixinə pul vəsaitləri və pul vəsaitləri ekvivalentləri	14	195	16

Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Hesabat

Qeyd	Nizamnamə kapitalı	Kapital ehtiyatları	Bölüşdürül mənmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2016-cı il tarixə	143	-	12,504	12,648
İl üzrə xalis mənfəət			798	798
Mülkiyyətçilərə aid kapitalın ödənilməsi			(8,412)	(8,412)
31 dekabr 2016-cı il tarixə	143	-	4,890	5,033
İl üzrə xalis mənfəət			(631)	(631)
Mülkiyyətçilərə aid kapitalın ödənilməsi			(300)	(300)
31 dekabr 2017-ci il tarixə	143	-	3,959	4,102

1. Korporativ məlumat

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2017-ci ildə tamamlanan il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq “Gəncə Körpü Tikinti-2” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (“Şirkət”) üçün tərtib edilmişdir.

Şirkət Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir və bu ölkədə fəaliyyət göstərir və səhmləri açıq satışa çıxarılmayan özəl müəssisəsidir.

Şirkət 11 iyul 2002-ci ildə Ədliyyə Nazirliyi Hüquqi şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı İdarəsinin Gəncə regional şöbəsində qeydiyyatdan keçmişdir.

Qeydiyyat ünvanı Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Süleyman Rüstəm küçəsi 47-də yerləşir.

Şirkət xüsusi razılıq tələb olunan fəaliyyət növləri üzrə müvafiq razılıq (lisenziya və ya icazə) aldıqdan sonra Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə qadağan edilməyən hər hansı bir fəaliyyətlə məşğul ola bilər, Şirkətin əsas fəaliyyəti yol və körpü tikintisi və təmir-abadlaşdırma işləridir.

31 dekabr tarixində şirkətin mülkiyyətinin pay bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur:

Mülkiyyətçi	2017 %	2016 %
Məmmədov Aqibət	84.7635	84.7635
Məmmədov Ümud	12.4888	12.4888
Rəcəbov Vəzir	0.6708	0.6708
Yolçuyev Mehman	0.3983	0.3983
Məmmədov Fuad	0.1887	0.1887
Digər 17 mülkiyyətçilər	1.4899	1.4899
Cəmi	100.00	100.00

Cəmiyyətə bütünlükdə Aqibət Məmmədov tərəfindən nəzarət olunur.

2. Təqdim etmənin əsasları

Maliyyə hesabatları ədalətli dəyərdə ölçülən satışı mümkün olan maliyyə aktivləri, törəmə maliyyə alətləri, torpaq və binalar və investisiya xüsusiyyətləri istisna olmaqla tarixi qiymət əsasında hazırlanmışdır. Ədalətli dəyərdə sığortalanan tanınmış aktiv və öhdəliklərin köçürmə dəyərləri, sığorta edilən risklərə aid edilən ədalətli dəyərdə dəyişiklikləri qeyd etmək üçün uyğunlaşdırıldı. Konsolidə edilmiş (birləşdirilmiş) maliyyə hesabatları min Azərbaycan manatında ('000 AZN) göstərilir, əks təqdirdə bütün dəyərlər ən yaxın rəqəmə yuvarlaqlaşdırılır.

Uyğunluq haqqında bəyanat

Şirkətin maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotu üzrə Beynəlxalq Standartlar Şurası (MUBSS) tərəfindən buraxılan Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

Konsolidə etmənin əsasları

Maliyyə Hesabatı sadəcə "Gəncə Körpü Tikinti-2" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin maliyyə hesabatlarından ibarətdir. 31 dekabr 2017 və 31 dekabr 2016 tarixinə Şirkətin heç bir töməmə müəssisəsi yoxdur.

3. Əhəmiyyətli uçot siyasətlərinin qısa məzmunu

Valyutaların yenidən hesanması

Şirkətin maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikası Manatı (AZN) ilə göstərilmişdir. Bu "Gəncə Körpü Tikinti-2" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin əsas valyutası hesab edilir. Şirkət daxilindəki hər bir müəssisə öz yerli valyutasını müəyyən edir və hər bir müəssisənin hesabatında olan maddələr həmin valyuta ilə hesablanır. Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq yerli valyutada əks etdirilir. Xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlər və öhdəliklər balans tarixində spot məzənnəyə uyğun olaraq yerli valyutada yenidən hesablanır. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto – investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalamaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir. Xarici valyutadakı məzənnə fərqlərindəki xərclərə aid olan kreditlər və vergi xərcləri ilkin əməliyyat tarixindəki məzənnəyə əsasən dəyişdirilir. Xarici valyutanın ədalətli dəyəri ilə hesablanan qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin qəbul olunduğu günə olan məzənnəyə əsasən dəyişdirilir. Monetar maddələr üzrə mübadilə fərqləri mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Şirkətin maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq etdiyi valyuta mübadiləsi məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2017	2016
1 ABŞ dolları/AZN	1.7001	1.7707
1 Avro/AZN	2.0307	1.8644

Gəlirlərin tanınması

Gəlir müəssisəyə gələcəkdə iqtisadi səmərənin daxil olması və onların etibarlı əsasda qiymətləndirilməsi ehtimalı olduqda tanınır. Gəlirin məbləği, alışı-satışı ilə bağlı hər hansı güzəşt məbləğləri və müəssisə tərəfindən edilmiş güzəştlər nəzərə alınmaqla, alınmış və ya alınacaq vəsaitlərin ədalətli dəyəri ilə ölçülür. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

(a) Malların satışı

Malların satışından gələn gəlir, mülkiyyət hüququ ilə bağlı mühüm risklərin və mülkiyyətlə bağlı mükafatların müəssisə tərəfindən alıcıya ötürülən zaman, adətən mallar alıcıya çatdırılanda tanınır.

(b) Xidmətlərin göstərilməsi

Hesabat dövründə yükdaşıma xidmətləri ilə bağlı olan gəlirlər xidmət göstərildikdə və konkret köçürmələrin tələb olunması dayandırıldıqdan sonra tanınır. Xidmətin yerinə yetirilmə dərəcəsi faktiki olaraq göstərilmiş xidmətlərin məbləğinin müqavilə üzrə göstərilməli olan dəyərin nisbəti kimi hesablanır. Tələb olunan konkret köçürmələrin bitmə dərəcəsi faktiki xidmətlərin dəyərinin gələcəkdə realizə ediləcək xidmətlərin dəyərindəki payı kimi qiymətləndirilir.

(c) Faiz gəlirləri

Faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənəsüblüyü əsasında tanınır. Faiz gəlirləri mənfəət və zərərlər hesabatında maliyyə gəlirləri başlığı altında qeyd olunur.

(d) *İcarə gəlirləri*

Lizinq əməliyyatlarından icarə gəlirləri lizinqin müddətinə müvafiq olaraq düz xətti metod tətbiq edilməklə tanınır

Vergilər

(a) *Cari mənfəət vergisi*

Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergi dərəcəsi və vergi qanunları, göstərilmiş və ya mühasibat balansı ilə sabit göstərilən məbləğləri hesablamaq üçün istifadə olunur.

(b) *Təxirə salınmış mənfəət vergisi*

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliklər metodu istifadə edilməklə, aktivlərin və öhdəliklərin vergitutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə müəyyən edilir.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri vergiyə cəlbolunan bütün zaman fərqləri əsasında tanınır. Yalnız:

- Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri qudvilin, aktivin və ya öhdəliyin biznes birləşməsi əməliyyatından başqa ilkin tanınma zamanı əmələ gəlir. Qeyd olunan əməliyyat nə uçot nə də vergiyə cəlb olunan mənfəətə heç bir təsir etmir; və
- Aşağıdakı hər iki şərtə cavab verən hissəsi istisna olmaqla, müəssisə, törəmə və asılı müəssisələrinə, filiallara və birgə müəssisələrdə iştirak paylarına investisiyalar ilə əlaqədar bütün vergi tutulan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi öhdəliyini tanımalıdır:
 - 1) əsas müəssisə, investor və ya sahibkar müvəqqəti fərqi bərpa olunmasının vaxt üzrə paylanmasını idarə edə bilər; və
 - 2) müvəqqəti fərqi yaxın gələcəkdə bərpa olunmayacağı ehtimalı var.

Aktivin tanınması müəssisəyə gələcək dövrlərdə daxil olacaq iqtisadi səmərələr şəklində həmin aktivin balans dəyərinin bərpa olunmasını nəzərdə tutur. Aktivin balans dəyəri onun vergi bazasından artıq olduğu zaman, vergi tutulan iqtisadi səmərələrin məbləği vergi məqsədləri üçün çıxılmasına yol verilən məbləğdən artıq olacaq. Bu fərq vergi tutulan müvəqqəti fərkdir, yaranan mənfəət vergisini gələcək dövrlərdə ödəmək öhdəliyi isə təxirə salınmış vergi öhdəliyidir. Aktivin balans dəyəri bərpa olunduqca, vergi tutulan müvəqqəti fərq bərpa olunacaq və müəssisə vergi tutulan mənfəət əldə edəcəkdir. Bu, iqtisadi səmərələrin müəssisədən vergi ödənişləri şəklində xaric olacağı ehtimalını yaradır. Yalnız:

- vergi tutulan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivi, aktiv və ya öhdəliyin biznes birləşməsi əməliyyatından başqa ilkin tanınma zamanı əmələ gəlir. Qeyd olunan əməliyyat nə uçot nə də vergiyə cəlb olunan mənfəətə heç bir təsir etmir; və
- vergi tutulan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivinin istifadəsi, müəssisə, törəmə və asılı müəssisələrinə, filiallara və birgə müəssisələrdə iştirak paylarına investisiyalar yatırılan zaman, mövcud olan vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin bərpa olunmasından yaranan mənfəətdən artıq olan gələcək vergi tutulan mənfəətdən asılı olduqda mümkündür.

Təxirə salınmış vergi aktivinin balans dəyəri hər balans hesabatı tarixində yoxlanılmalıdır. Müəssisə balans dəyərini, bu təxirə salınmış vergi aktivinin tam məbləği və ya onun bir hissəsindən səmərə əldə etməyə yol verən kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin əldə olunacağı

ehtimalının artıq olmadığı dərəcədə azaltmalıdır. Hər hansı belə azalma kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin əldə olunacağı ehtimalının yarandığı dərəcədə bərpa olunmalıdır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri, balans hesabatı tarixinə qədər qüvvədə olan və ya mahiyyət etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələri (və vergi qanunvericiliyi) əsasında aktivin realizasiya olunduğu və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi dövrə tətbiq ediləcəyi gözlənilən vergi dərəcələri ilə qiymətləndirilməlidir.

(c) Satış vergisi

Gəlirlər, xərclər və aktivlər hesabatda satış vergisi çıxılmaqla göstərilir. Vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) satış vergisi xalis məbləğlə hesabat balansında göstərilir.

Maliyyə aktivləri

(a) İlk tanınma

Maliyyə aktivləri, ədalətli dəyərlə mənfəət və zərər, kreditlər və debitor borcları, ödəniş müddətinə qədər saxlanılan investisiyalar, satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri və törəmə aktivləri növlərinə bölünür. Şirkət ona məxsus maliyyə aktivlərinin ilkin tanınma zamanı hansı növə aid olduğunu özü təyin edir. Maliyyə aktivləri ilkin olaraq ədalətli dəyər və alışla bağlı digər xərcləri üzərinə gəlməklə tanınır.

Şirkətə məxsus maliyyə aktivləri deyərək pul və qısamüddətli depozitlər, ticari və digər debitor borcları, kreditlər və debitor borcları, katirovka olunan və olunmayan maliyyə alətləri başa düşülür.

(b) Maliyyə aktivlərinin növbəti ölçülməsi

Maliyyə aktivlərinin növbəti ölçülməsi aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə əks olunan maliyyə aktivləri

Müddəti təyin olunmuş maliyyə aktivinə münasibətdə, mənfəət və ya zərərlər effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunaraq ödəmə müddəti başa çatana qədər saxlanılmış investisiyanın qalan ömründə mənfəət və ya zərəre silinməlidir. Satış üçün mövcud olan maliyyə alətləri dedikdə şirkət tərəfindən yaxın gələcəkdə satılmaq məqsədilə alınmış maliyyə aktivləri nəzərdə tutulur. Bu kateqoriyaya hədcinq zamanı 39 No BMUS-ın tələblərinə cavab verməyən törəmə alətləri aiddir. Törəmələr, əlaqəli törəmələr də daxil olmaqla effektiv hədcinq alətləri olana qədər satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilir. Ədalətli dəyərdə baş vermiş dəyişikliyin nəticəsi ilkin tanınma zamanı müəssisə tərəfindən mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınaraq, ədalətli dəyərlə müəyyən edilən maliyyə aktivini balansda, maliyyə aktivinə aid mənfəət və ya zərər isə mənfəət və zərər hesabatında öz əksini tapır.

Şirkət mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə heç bir maliyyə aktivini göstərməmişdir.

Əlaqədar törəmə alətin iqtisadi əlamətləri və riskləri baş müqavilənin iqtisadi əlamətləri və risklərinə sıx sürətdə aid edilmirsə, əlaqədar törəmə alət baş müqavilədən ayrılmalı, ədalətli dəyərdə qeyd alınmalı və bu Standart əsasında törəmə alət kimi uçota alınmalıdır. Bu əlaqədar törəmə alətləri mənfəət və zərər hesabatında göstərilən ədalətli dəyərin dəyişməsindən yaranan gəlir və zərərlə birlikdə ədalətli dəyərdə hesablanır. Yenidən qiymətləndirmə ancaq müqavilənin şərtlərində dəyişiklik olarsa baş verər.

Kreditlər və debitor borcları

Kreditlər və debitor borcları fəal bazarda kotirovka olunmayan, təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödənişli qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Belə maliyyə aktivləri effektiv faiz dərəcəsi metodu tətbiq olunaraq amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilir. Kreditlər və debitor borclarının

tanınması dayandırılarsa və dəyərdən düşərsə əldə olunan mənfəət və zərər, mənfəət və zərər hesabatında əks olunur.

Maliyyə öhdəlikləri

İlkin tanınma

BMUS 39-un əhatə dairəsinə görə maliyyə öhdəlikləri, ədalətli dəyərlə mənfəət və zərər, kreditlər və borclar və effektiv hedcinqdə hedcinq alətləri kimi göstərilən törəmə öhdəlikləri növlərinə bölünür. Şirkət ona məxsus maliyyə öhdəliklərinin ilkin tanınma zamanı hansı növə aid olduğunu özü təyin edir.

Maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, kredit və borclar isə onların əldə olunması ilə bağlı xərclərlə tanınır.

Şirkətə məxsus maliyyə öhdəlikləri deyərək ticari və digər kreditor borcları, bank overdraftları, kreditlər və kreditor borcları, maliyyə təminatı müqavilələri və törəmə maliyyə alətləri başa düşülür.

Maliyyə öhdəliklərinin növbəti ölçülməsi

Maliyyə öhdəliklərinin növbəti ölçülməsi aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyerdə əks olunan maliyyə öhdəlikləri

Müddəti təyin olunmuş maliyyə öhdəlikləri münasibətdə, mənfəət və ya zərərlər effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunaraq ödəmə müddəti başa çatana qədər saxlanılmış investisiyanın qalan ömründə mənfəət və ya zərəre silinməlidir.

Satış üçün mövcud olan maliyyə öhdəlikləri dedikdə şirkət tərəfindən yaxın gələcəkdə satılmaq məqsədilə alınmış maliyyə aktivləri nəzərdə tutulur.

Bu kateqoriyaya hedcinq zamanı BMHS 39-un tələblərinə cavab verməyən törəmə alətləri aiddir.

Satış üçün nəzərdə tutulmuş öhdəliklərdə gəlirlər və zərərlər mənfəət və zərər hesabatında göstərilir.

Şirkət mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyerdə heç bir maliyyə öhdəliyi göstərməmişdir.

Kreditlər və borclar

İlkin tanınmadan sonra, effektiv faiz dərəcəsi metodu tətbiq olunaraq faiz gəliri gətirən öhdəliklər amortizasiya edilmiş dəyərlə hesablanır.

Mənfəət və ya zərər amortizasiya prosesi zamanı və ya öhdəliyin tanınması dayandırılan zaman mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

Maliyyə zəmanətli müqavilələr

Şirkət tərəfindən buraxılan maliyyə zəmanətli müqavilələr, debitor tərəfindən müqavilə şərtlərinə əməl etməyərək vaxtında ödəniş etməzsə səhm sahibinə dəyən ziyanın ödənişini nəzərdə tutan müqavilələrdir. Maliyyə zəmanətli müqavilələr ilkin olaraq ədalətli dəyerdə öhdəlik kimi və müqavilənin bağlanmasına çəkilən xərclər daxil olmaqla qəbul edilir. Bundan sonra, öhdəlik balans hesabatı tarixində cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan xərclərin və ya tanınmış məbləğdən amortizasiyanın fərqi arasından ən böyüyü kimi qəbul edilir.

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Fəal bazarda alınıb-satılan maliyyə aləti üçün ədalətli dəyərin təyin edilməsində məqsəd, müəssisənin birbaşa daxil ola bildiyi daha səmərəli fəal bazarda, bu maliyyə aləti üçün balans tarixində əməliyyatın baş verə bildiyi qiymətə gəlib çatmaqdır. Əgər maliyyə aləti ilə bağlı bazar

fəal deyilsə, onda müəssisə qiymətləndirmə metodundan istifadə edərək ədalətli dəyəri müəyyən edir. Qiymətləndirmə metodları sonuncu bazar əməliyyatlarının hayata keçirilməsi üzrə müstəqil, yaxşı məlumatlandırılmış və maraqlı olan tərəflər arasında razılaşmanı əhatə edir, əgər mümkündürsə, əslində eyni olan başqa bir alətin cari ədalətli dəyərində istinad edir, pul vəsaitlərinin hərəkətinin təhlilini və opsiya qiymətləndirmə modellərini diskontlaşdırır.

Maliyyə alətlərinin amortizasiya edilmiş dəyəri

Maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyəri, əsas məbləğ üzrə ödəmələr çıxılmaqla, effektiv faiz metodunun istifadəsi ilə ilkin məbləğ ilə ödəmə məbləği arasındakı hər hansı fərqin məcmu amortizasiyası üstəgəl və ya çıxılmaqla və dəyərdən düşmə və ya umidsiz borclar ilə əlaqədar hər hansı azalma çıxılmaqla maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınma zamanı qiymətləndirildiyi məbləğdir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərdən düşməsi

Şirkət hər hesabat tarixinə dəyərdən düşmə ilə bağlı sübutlar olduqda aktivləri yenidənqiymətləndirməlidir. Sübutların olduğu halda aktivlər dəyərdəndüşmə üçün test edilməlidir. Bu halda Şirkət aktivin bərpa olunma dəyərini hesablamalıdır. Bir maliyyə aktivi və ya bir qrup maliyyə aktivi yalnız və yalnız o zaman dəyərdən düşür və dəyərdən düşmə zərərləri baş verir ki, həmin aktivin ilkin tanınmasından sonra baş vermiş bir və ya daha çox hadisənin nəticəsi kimi dəyərdən düşmə haqqında obyektiv sübut olsun və həmin zərərlər hadisəsinin düzgün qiymətləndirilə bilən həmin maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri olsun. Aktivin qalıq dəyərinin bərpa dəyərində yüksək olduğu hal dəyərdən düşmə kimi qiymətləndirilir və aktivin dəyəri bərpa dəyərində endirilir. İstifadə dəyəri qiymətləndirilərkən, təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti pul vəsaitlərinin zaman dəyəri və aktiv üçün spesifik olan risklərin cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən vergidən öncəki diskont dərəcəsi əsasında cari dəyərindən çıxılır.

Ədalətli dəyər və satəş xərcləri arasındakı fərq hesablanarkən cari bazar əməliyyatları nəzərə alınır. Bu cür əməliyyatlar olmadıqda isə müəyyən modellər istifadə edilə bilər.

Bu hesablamalar təsdiq edilir, digər ədalətli dəyər göstəriciləri səhm qiymətləri bildirilir. Bu hesablamalar səhm bazarında açıq şəkildə satılabilən qiymətlərlə təsdiq edilir. Şirkət hər bir aktiv üçün fərdi şəkildə dəyərsizləşmə ilə bağlı büdcə və proqnoz hesablamalarını aparmalıdır. Bu hesablamalar adətən beş illik dövrü əhatə edir. Daha uzun müddətli hesablamalar üçün uzunmüddətli artım tempi də nəzərə alınmaqla gələcək pul axını hesabatları hazırlanmalıdır. Bu kimi aktivlər üçün dəyərsizləşmə maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əvvəlki illərin yenidənqiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla tanınmalıdır.

Müştərilərə verilmiş borc avanslar

Müəssisə müştərilərə verilmiş borc və avans məbləğlərini birinci növbədə eyni dərəcədə əhəmiyyətli olan maliyyə aktivləri üçün ayrı-ayrılıqda və eyni dərəcədə əhəmiyyətli olmayan maliyyə aktivləri üçün ayrı-ayrılıqda və ya kollektiv şəkildə dəyərdən düşmə ilə bağlı obyektiv sübutun olub-olmamağını müəyyən edir. Əgər müəssisə müəyyən edirsə ki, fərdi olaraq qiymətləndirilmiş maliyyə aktivinin dəyərdən düşməsi haqqında heç bir obyektiv sübut yoxdur, əhəmiyyətli olub-olmamağından asılı olmayaraq o, həmin aktiv eyni kredit (borc) riski xüsusiyyətləri ilə maliyyə aktivləri qrupuna daxil edir və onların ümumi şəkildə dəyərdən düşməsinə təyin edir. Dəyərdən düşmədən dəyən zərərləri tanınan və ya tanınmaqda davam edən dəyərdən düşmə üçün fərdi şəkildə müəyyən olunan aktivlər ümumi qiymətləndirmənin tərkibinə daxil edilmir.

Əgər qiyməti təyin edilməmiş kapital alətləri (ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirilə bilmədiyindən bu dəyərdə qiymətləndirilməyən) və ya törəmə aktivi (kapital aləti ilə əlaqəli və bu cür qiyməti müəyyən olunmamış kapital alətinin təqdim edilməsi ilə uçota salınan nizama salınmalıdır) ilə bağlı dəyərdən düşmədən dəyən zərərinin baş verməsi barədə obyektiv sübut varsa, oxşar bir

maliyyə aktivi üçün cari bazar faizi gəlirliliyində diskontlaşdırılmış gözlənilən gələcək pul vəsaitinin hazırkı dəyəri arasındakı fərq kimi qiymətləndirilir. Əgər qiyməti təyin edilməmiş kapital alətləri (ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirilə bilmədiyindən bu dəyərde qiymətləndirilməyən) və ya törəmə aktivi (kapital aləti ilə əlaqəli və bu cür qiyməti müəyyən olunmamış kapital alətinin təqdim edilməsi ilə uçota salınan nizama salınmalıdır) ilə bağlı dəyərdən düşmədən dəyən zərərinin baş verməsi barədə obyektiv sübut varsa, oxşar bir maliyyə aktivi üçün cari bazar faizi gəlirliliyində diskontlaşdırılmış gözlənilən gələcək pul vəsaitinin hazırkı dəyəri arasındakı fərq kimi qiymətləndirilir.

Müəssisə balans dəyərini qiymətləndirilən gələcək nəğd pul axınlarının cari dəyərini maliyyə alətinin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə hesablanması ilə yenidən kalkulyasiya edir.

Əgər ssuda, debitor borcu və ya müddəti bitənə qədər saxlanılan investisiya dəyişkən faiz dərəcəsinə malikdirsə, hər hansı korlanmadan zərəri hesablamaq üçün uçot dərəcəsi müqavilə əsasında təyin olunmuş cari effektiv faiz dərəcəsidir.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivlərinin (maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya oxşar maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) tanınması yalnız və yalnız aşağıdakı hallarda dayandırılacaqdır:

- maliyyə aktivlərindən pul vəsaitlərinin hərəkətləri ilə bağlı müqavilə üzrə hüquqlar qüvvədən düşəndə; və
- Müəssisə maliyyə aktivlərinin pul vəsaitlərinin hərəkətlərini qəbul etmək üçün müqavilə üzrə hüquqları saxlayır, pul vəsaitlərini bir və ya bir necə alıcıya ödəmək üzrə müqavilə öhdəliyini nəzərdə tutur; ya (a) Müəssisə maliyyə aktivinin mülkiyyət hüququ ilə bağlı əsas etibarilə bütün riskləri və mükafatlarını köçürür, ya da (b) müəssisə maliyyə aktivinin mülkiyyət hüququ ilə bağlı əsas etibarilə bütün riskləri və ya mükafatlarını nə köçürür, nə də saxlayır.

Müəssisə köçürülmüş aktivə mülkiyyət hüququnun əsas etibarilə bütün riskləri və mükafatlarını nə köçürdüüyü, nə də saxladığı, habelə köçürülmüş aktivə nəzarəti saxladığı təqdirdə, müəssisə köçürülmüş aktivini onun davamlı iştirak dərəcədə tanımağa davam edir.

Müəssisənin davamlı iştirakı köçürülmüş aktivin zəmanət verilmə formasını alanda, müəssisənin davamlı iştirak həcmi aktivin məbləğinin aşağı və müəssisədən ödənilməsi (zəmanət məbləği) tələb edilə bilən qəbul edilmiş kompensasiyaların maksimum məbləğidir.

Müəssisənin davamlı iştirakı köçürülmüş aktivin zəmanət verilmə formasını alanda, müəssisənin davamlı iştirak həcmi aktivin məbləğinin aşağı və müəssisədən ödənilməsi (zəmanət məbləği) tələb edilə bilən qəbul edilmiş kompensasiyaların maksimum məbləğidir.

Müəssisənin davamlı iştirakı köçürülmüş aktivdə yazılı və ya satın alınmış opsiyon (və ya hər ikisi) formasını alan zaman, müəssisənin davamlı iştirak həcmi müəssisənin yenidən ala bildiyi köçürülmüş aktivin məbləğidir. Buna baxmayaraq, ədalətli dəyərde ölçülən aktivdə yazılı alıcı (“put”) opsiyonu olan halda, müəssisənin davamlı iştirak həcmi köçürülmüş aktivin ədalətli dəyərindən aşağı və opsiyunun icra edilməsi qiyməti ilə məhdudlaşdırılır.

Maliyyə öhdəlikləri

Müəssisə öz balansından maliyyə öhdəliyini ya müqavilədə müəyyən olunmuş öhdəlik yerinə yetirilməmiş, ya ləğv olunmuş və ya da müddəti bitmiş olsa kənarlaşdıra bilər.

Başlıca olaraq müxtəlif şərtlərlə borc alətlərini mövcud borc alan və borc verən arasındakı mübadilə ilkin maliyyə öhdəliyinin dayandırılması və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması üçün

uçota alınacaqdır. Eynilə, mövcud maliyyə öhdəliyinin və ya onun bir hissəsinin şərtlərinin əsaslı dəyişdirilməsi ilkin maliyyə öhdəliyinin dayandırılması və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması üçün uçota alınacaqdır. Dayandırılmış və ya digər bir tərəfə köçürülmüş maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə köçürülmüş hər hansı bir nağdsız aktivlər və ya götürülmüş öhdəliklər də daxil olmaqla ödənilmiş kompensasiya arasındakı fərq mənfiyyət və ya zərərdə tanınacaqdır.

Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq zamanı uçot

İlkin tanınma və növbəti ölçülmə

Şirkət forvard valyuta müqavilələri və faiz mübadilələri kimi maliyyə alətlərini müvafiq olaraq xarici bazar riski və faiz dərəcəsi risklərini sığortalamaq üçün istifadə edir. Bu kimi törəmə maliyyə alətləri ilkin olaraq törəmə müqavilə aparılan gündəki ədalətli dəyərdə tanınır və sonralar ədalətli dəyərdə yenidən ölçülür. Törəmələr, ədalətli dəyər pozitiv olarkən maliyyə aktivləri, neqativ olarkən isə maliyyə öhdəlikləri kimi qəbul edilir.

Hesabat dövrü ərzində hedcinq zamanı uçot və ya effektiv hedcinqə məxsus effektiv olmayan hissəsi tələblərinə cavab verməyən, törəmənin ədalətli dəyərində baş verən dəyişikliklər mənfiyyət və zərər hesabatına silinir.

Forvard valyuta müqavilələrinin ədalətli dəyəri, forvard mübadilə dərəcəsi ilə müqavilə dərəcəsi arasındakı fərkdir.

Forvard mübadilə dərəcəsi oxşar ödənilmə tarixi bitən maliyyə alətləri müqavilələrinin cari mübadilə tarixinə olan dərəcələri ilə ölçülür. Faizli svop müqaviləsinin ədalətli dəyəri oxşar maliyyə aktivinin cari bazar qiymətinə əsaslanaraq hesablanır.

Hedc zamanı uçot məqsədləri üçün hedclər aşağıdakı növlərə ayrılır:

- ədalətli dəyər hedcinqi: tanınmış aktivin və ya öhdəliyin və ya tanınmamış serti öhdəliyinin ədalətli dəyərində dəyişikliklərə məruz qalmanın hedcinqi,
- pul vəsaitləri hərəkətinin hedcinqi: pul vəsaitlərində dəyişkənliyə məruz qalmanın hedcinqi, o, tanınmış aktiv və ya öhdəliklə əlaqələndirilən ciddi bir riskə ya da yüksək ehtimalla proqnozlaşdırılan əməliyyata aiddir və
- xarici əməliyyatda xalis investisiyanın hedcinqi.

Hedcinqin başlanğıcında hedcinq əlaqəsinin rəsmi qeydiyyatı və sənədləşdirilməsi və hedcinq qəbul etməyə görə müəssisənin risklərin idarəedilməsi məqsədi və strategiyası durur. Bu sənədləşməyə hedcinq alətinin, hedcinq edilmiş alət və ya əməliyyatın müəyyən olunması, hedcinq edilən riskin xüsusiyyəti və hedcinq edilmiş riskə aid edilə bilən pul vəsaitləri və ya hedcinq edilmiş maddənin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklərə məruz qalmanın əvəzi ödənilən zaman müəssisənin hedcinq alətinin səmərəliliyini necə təyin edəcəyi daxildir. Hedcinq edilmiş risklərə aid edilə bilən pul vəsaitlərindəki və ya ədalətli dəyərdəki dəyişikliklərin əvəzedilməsinə nail olunmasında həmin ciddi hedcinq əlaqələri ucun orijinal olaraq sənədləşdirilmiş risklərin idarəetmə strategiyasına uyğun şəkildə hedcinqin yüksək səmərə verəcəyi gözlənilir.

Torpaq, tikili və avadanlıqlar

Tikili və avadanlıqlar onların maya dəyəri, toplanmış amortizasiya məbləği və dəyərdən düşmə fərqi çıxılmaqla hesabatda öz əksini tapır. Maya dəyəri dedikdə tikili və avadanlıqların hissələrinin dəyişdirilməsinə çəkilən xərclər, uzunmüddətli tikinti müqavilələri zamanı çəkilən borclar üzrə məsrəflər (tanınma meyarlarına uyğun gələrsə) daxil olmaqla hesablanır. Eynilə əsaslı təftişin aparılması zamanı yoxlamaya cəkilən məsrəflər, tanınma meyarlarına uyğun gəldikdə, tikili və avadanlıqların balans dəyərində əvəzləşdirmə kimi tanınır. Tikili və avadanlıqlara çəkilən bütün digər xərclər cari dövrün xərcləri kimi tanınaraq mənfiyyət və zərər hesabına silinir. Tikili və

avadanlıqların istismardan çıxarılmasına çəkilən xərclərin cari diskontlaşdırılmış dəyəri üçün yaradılmış ehtiyat tanınma meyarlarına uyğun gələrsə müvafiq əsas vəsaitin dəyərində aid edilir. Əsas vəsaitlərin istismardan çıxarılması ilə bağlı əlavə məlumat əldə etmək üçün ehtiyatlara istinad edilir.

Torpaq və binalar, binaların amortizasiya məbləğinin və yenidənqiymətləndirmədən sonra baş vermiş dəyərdən düşmə məbləğinin ədalətli dəyərdən çıxılması ilə hesablanır. Yenidənqiymətləndirmə, yenidən qiymətləndirilmiş aktivin ədalətli dəyərinin balans dəyərindən fərqlənmədiyindən əmin olmaq üçün tez-tez aparılır.

Əgər yenidənqiymətləndirmə nəticəsində aktivin balans dəyəri azalarsa, bu zaman həmin azalma mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınmalıdır. Lakin, əgər əvvəlki tarixlərdə aparılan yenidənqiymətləndirmə nəticəsində hər hansı yenidənqiymətləndirmə artımı yaranmışsa və o artım yenidənqiymətləndirmə başlığı altında kapitalın kreditinə yazılmışsa, hər hansı növbəti hesabat tarixində yaranan azalma yenidənqiymətləndirmə hesabının kredit qalığı müqabilində həmin hesabın debitinə yazılmalıdır.

Bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülmüş artımın məbləği aktivin yenidənqiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiyası ilə aktivin ilkin dəyəri əsasında tanınan amortizasiyası arasındakı fərq təşkil edir. Yenidənqiymətləndirmə tarixinə hər hansı yığılmış amortizasiya məbləği aktivin ümumi balans dəyərində qarşı silinir, xalis məbləğ isə yenidən qiymətləndirilən məbləğə bərabər olması üçün yenidən təqdim edilir. Satış zamanı, satılan aktivin yenidənqiymətləndirmə ehtiyatındakı payı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Aktivlərin amortizasiyası düzxətli hesablama metodu istifadə olunmaqla istismar müddəti boyunca aşağıdakı qaydada hesablanır:

• Binalar	35-50 il
• Maşın və avadanlıqlar	7-15 il
• Nəqliyyat vasitələri	8-15 il
• Mebel və təsərrüfat inventarları	3-5 il
• Sair əsas vəsaitlər	8-15 il

Torpaq, tikili və avadanlıqlar obyektinin balans dəyərinin tanınması, aktivin silinməsi (satışı) nəticəsində və ya aktivin istifadəsindən və ya onun silinməsindən (satışından) gələcəkdə iqtisadi səmərənin əldə ediləcəyi ehtimal olunmadığı hallarda dayandırılır. Torpaq, tikili və avadanlıq obyektinin tanınmasının dayandırılması üzrə yaranan gəlir və ya zərər (bu obyektin balans dəyəri ilə xaricəmə üzrə xalis daxiləmə məbləği arasındakı fərq kimi müəyyənləşdirilir) aktivin tanınmasının dayandırıldığı ildə mənfəət və zərər hesabatında göstərilir.

Aktivlərin son qalıq dəyərləri, faydalı istifadə müddəti və amortizasiya metodları hər hesabat tarixinin sonunda yenidən baxılır və uyğun gələrsə perspektiv şəkildə düzəlişlər edilir.

Lizing

İcarə razılaşmalarının müəyyən edilməsi ya lizinqin başlanğıc tarixində olan razılaşmaya əsaslanır yaxud aktivlə bağlı razılaşmaya dair istifadə hüququna əsaslanır.

Borclar üzrə məsrəflər

Şərtlərə cavab verən aktivin əldə olunması, tikilməsi və ya istehsalı ilə birbaşa əlaqəli olan borclar üzrə məsrəflər, həmin aktivin dəyərinin bir hissəsi kimi kapitallaşdırılmalıdır. Bütün digər hallarda borclar üzrə məsrəflər baş verdiyi tarixdə mənfəət və zərəmə silinir. Borclar üzrə xərclərə faiz dərəcəsi və borcun əldə edilməsinə çəkilən digər xərclər daxildir.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə payı capital kimi təsnifləşdirilir. Şirkətin nizamnamə payı hər biri 2 manat olmaqla 71,522 səhmdən ibarətdir. Nizamnamə kapitalının həcmi 143,104 manatdır.

Pul vəsaitləri və qısamüddətli depozitlər

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nəğd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir.

Pul vəsaiti hərəkətinin məqsədləri üçün, pul vəsaitləri və onun ekvivalentləri yuxarıda göstərilirdi kimi kimi pul vəsaitləri və qısamüddətli depozitlərdən (bank overdraftları istisna olmaqla) ibarətdir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar iki göstəridən ən aşağı malik olan qiymət üzrə əks etdirilir:

- Maya dəyəri
- Xalis satış dəyəri

Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FIFO metodu) hesablanır. Hazır məhsulun və bitməmiş istehsalın maya dəyərində xammal və material xərcləri, istehsal işçilərinin əmək haqqı xərcləri, sair birbaşa xərclər, həmçinin inzibati xərclərin müvafiq hissəsi daxil edilir. Xalis satış dəyəri – adi təsərrüfat fəaliyyəti zamanı qiymətləndirilmiş mümkün satış qiyməti ilə satış üzrə fərqlər arasındakı fərq məbləğidir. Ehtiyatların dəyərində, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınının hədcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edilir.

Alicı və sifarişçilərdən debitor borclar

Alicılar və sifarişçilərlə hesablaşmalar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər ilə uçota alınır. Alicılar və sifarişçilərin debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervi) o halda yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, Şirkət tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yığılması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarının ödənilməsi mümkünsüzdür. Ehtiyatların (rezervin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axınının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərkdir. Ehtiyatların (rezervin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Ticari debitor borclarına ehtimal olunan ümitsiz borclara ehtiyatlar aşağıdakı qaydada təsnifləşdirilir:

- Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşdirilməmiş	- 0%
- Ödəmə müddətindən 30 günə qədər gecikmə	- 2%
- Ödəmə müddətindən 30-90 gün gecikmə	- 10%
- Ödəmə müddətindən 90-180 gün gecikmə	- 30%
- Ödəmə müddətindən 180-360 gün gecikmə	- 60%
- Ödəmə müddətindən 360 gündən artıq gecikmə	- 100%

Dividendlərin verilməsi

Şirkətin təsisçilərinə dividendlər maliyyə hesabatlarında öhdəlik kimi o dövrdə tanınır ki, həmin dövrdə Şirkətin təsisçiləri tərəfindən təsdiq edilmişdir (qərar qəbul edilmişdir). Şirkət 2017-ci ildə səhmdarlarına 300 min manat (2016: 8,412 min manat) dividend ödəmişdir.

Maliyyə risklərinin idarə edilməsi

Maliyyə risk faktorları

Şirkətin fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyillidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski; likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsir riski. Şirkətin risklərin idarə olunması

üzrə proqramı, maliyyə risklərinin qabaqcadan müəyyən edilə bilinməməsi amilinə cəmləşdirilmişdir (fokusuna yığılmışdır) və Şirkətin fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinə potensial əlverişsiz təsirinə minimumlaşdırılmasına yönəldilmişdir. Şirkət müəyyən risklərin hedcinqləşdirilməsi üçün törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir.

(a) Bazar riski
Valyuta riski

Şirkət beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə sahibdir və ona görə də, xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dollar, Avro, Böyük Britaniya funt sterlinqi, rus rublu və s.) dəyişməsindən valyuta risklərinə meyillidir. Gələcək kommersiya sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto- investisiyalara münasibətdə mübadilə kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

Qiymət riski

Şirkət mallar üzrə qiymət riskinə mübtəla deyildir. Qiymətlər xidmət bazarında tələbatdan, göstərilən xidmətlərin keyfiyyətindən və bu xidmətləri təklif edən digər şirkətlərlə rəqabətdən formalaşır və tənzimlənir.

(b) Kredit riski

Şirkət əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. Şirkətdə etibarlı kredit tarixinə məxsus olan alıcıların ödəmə qabiliyyətli olmasına inamı təmin edən prosedurlar işlənmişdir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurlar işlənmişdir.

(c) Likvidlik riski

Likvidlik riskinin ehtiyatkarlıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızların kifayət qədər həcmnin saxlanması, açılmış kredit xəttləri vasitəsilə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxacaq disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

(d) Faiz dərəcəsinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski

Şirkət faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malik olmadığından, mənfəət və pul vəsaitlərinin əməliyyat axınları , əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsindən asılı deyildir.

Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq əməliyyatları

Törəmə maliyyə alətləri müvafiq sövdələşmələrin (kontraktların) bağlanma tarixinə ilkin balans dəyəri ilə uçota alınır: sonradan ədalətli dəyəri yenidən qiymətləndirmə tələb edilir. Bu qaydada müəyyən edilmiş gəlirlər və zərərər maliyyə alətlərinin hedcinq ələti kimi təsnifləşdirilməsindən asılıdır.

Ədalətli dəyərin hedcinqləşdirilməsi

Şirkət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərər haqqında hesabatda hedcinqləşmə riskinə aid olan hedcinqləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi ilə birlikdə əks etdirilir.

Pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi

Şirkət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsinin effektiv hissəsi kapitalın tərkibində tanınır (bu dəyişmənin effektiv olmayan hissəsi mənfəət və zərərər haqqında hesabatda əks etdirilir).

Xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu tətbiq edilməyən törəmə alətlər

Bir sıra maliyyə alətləri xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu qaydalarına aid edilmir. Hedcinqləşdirmə əməliyyatları tətbiq edilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi birbaşa mənfəət və zərərər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi

Aktiv bazarda dövriyyədə olmayan maliyyə alətlərinin (birjadan kənar maliyyə alətləri) ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi müxtəlif qiymətləndirmə metodları vasitəsilə müəyyən edilir. Şirkət hesabat tarixinə bazaar şəraitindən asılı olaraq mövcud olan bir neçə qiymətləndirmə metodundan istifadə edir. Uzunmüddətli borcların ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün analoji alətlər üçün birja qiymətləri və ya dilerlərin kotirovkaları tətbiq edilir. Qalan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün hesablaşma pul vəsaitləri axınının diskontlaşdırılması metodu istifadə edilir. Faiz svoplarının ədalətli dəyəri pul vəsaitlərinin gələcək axınının törəmə dəyəri kimi hesablanır. Forvard valyuta sövdələşmələrinin (kontraktlarının) ədalətli dəyəri bazarda təkamül tapmış forvard valyuta kurslarından istifadə edilməklə hesablanır.

4. Əhəmiyyətli mühasibat təxminləri və fərziyyələri

Şirkət növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təminlərə əsasən təhlil edir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşakar mülahizələr və fərziyyələr irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşakar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

Debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə zərərler

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərler arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Binaların yenidənqiymətləndirilməsi

Hər bir balans tarixində "Gəncə Körpü Tikinti-2" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin binalarının ədalətli dəyərinin balans hesabatında əks etdirilməsi məqsədilə, rəhbərlik binaların yenidənqiymətləndirilməsi üzrə əsas əldə etmək məqsədilə müstəqil qiymətləndirmə hesabatının tələb olunduğunu müəyyən etmək üçün peşakar mülahizələr irəli sürür. Şirkətin rəhbərliyinin fikrincə binaların ədalətli dəyərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədiyinə görə, 31 dekabr 2017-ci il tarixinə yenidən qiymətləndirilməmişdir. Qiymətləndirmə zamanı istifadə edilən ən əhəmiyyətli təxmin oxşar torpaq və binaların 1m2 sahəsi üzrə orta bazar qiyməti hesab edilir. Qiymətləndirmə zamanı qiymətlərdə hər 5% artım olduğu halda, (31 dekabr 2016-ci ildə 5%) 31 dekabr 2017-ci il tarixinə şirkətin torpaq və binalarının yenidənqiymətləndirilmiş dəyəri 95 min manat (2016-ci ildə: 95 min manat), təxirə salınmış vergi 19 min manat(2016-ci ildə: 19 min manat) artmış olardı.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi, sosial sığorta, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərhələrə məruz qalır.

5. Seqment haqqında məlumat

(Başlanğıc (tarixi) seqmenti – iqtisadi seqment

Menecmentin dəqiq işləməsi üçün Şirkət istehsal etdiyi məhsul və xidmətlərə görə biznesi hissələrinə ayrılıb və 2 iqtisadi seqmenti var:

(1) Yol və körpülərin tikintisi - 74% (2016: - 95%);

(2) Təmir və abadlaşdırma xidmətləri - 26% (2016 - 5%).

Coğrafi məlumat

Şirkətin iqtisadi seqmenti bir coğrafi seqmentdə fəaliyyət göstərməkdir. Şirkət Azərbaycanda qeydiyyatdan keçib və əsas fəaliyyət sahəsi Azərbaycan və qonşu ölkələrdir. Əsas fəaliyyət sferaları yol və körpülərin tikintisidir.

6. Gəlir

Əsas əməliyyat gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Yol tikintisi	8,504	8,328
Körpü tikintisi	1,789	3,561
Abadlaşdırma və təmir işləri	3,665	571
Sair	10	-
	13,968	12,460

7. Satışın maya dəyəri

Satışın maya dəyəri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
İşçi heyəti üzrə xərclər - əmək haqqı xərcləri	315	316
Sosial sığorta xərcləri	70	70
Xammal	8,317	7,144
Amortizasiya ayırmaları	687	674
Eneji xərcləri	31	27
Ezamiyyə xərcləri	-	37
Yanacaq	4,226	2,534
Qaz	169	94
	13,815	10,896

8. Sair əməliyyat gəlirləri

Sair əməliyyat gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Avadanlıqların icarəyə verilməsindən gəlirlər	148	-
	148	-

9. İnzibati xərclər

İnzibati xərclər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
İşçi heyəti üzrə xərclər - əmək haqqı xərcləri	51	52
Sosial sığorta xərcləri	11	11
Material xərcləri	14	18
Amortizasiya	36	24
Rəbptə xərcləri	8	16
Enerji xərcləri	3	-
Ezamiyyə xərcləri	4	4
Sair xidmətlər üzrə xərclər	6	28
Vergi xərcləri	23	33
	156	186

10. Maliyyə xərcləri

Maliyyə xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Bank xidmət haqları	20	34
	20	34

11. Sair (fövqəladə) xərclər/(gəlirlər)

Sair (fövqəladə) xərclər /(gəlirlər) aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Əsas vəsaitlərin silinməsindən itkilər	25	-
Ümitsiz borcların və ehtiyatların silinməsindən yaranan xərclər	-	(29)
Vergi cərimə və sanksiyaları	268	50
	293	121

12. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Material ehtiyatları	1	6
Ehtiyat hissələri	-	-
	1	6

13. Torpaq, tikili və avadanlıqlar

Torpaq, tikili və avadanlıqlar ibarətdir:

	Torpaq	Bina	Maşın və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və təsərrüfat inventarı	Cəmi
<u>Dəyər</u>						
1 yanvar 2016 tarixinə balans dəyəri	495	1,411	8,265	2,607	12	12,790
Daxilolmalar				103		103
Xaricolmalar						
31 dekabr 2016 tarixinə balans dəyəri	495	1,411	8,265	2,710	12	12,893
Daxilolmalar						-
Xaricolmalar				(68)		(68)
31 dekabr 2017 tarixinə balans dəyəri	495	1,411	8,265	2,642	12	12,825
	Torpaq	Bina	Maşın və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və təsərrüfat inventarı	Cəmi
<u>Amortizasiya və köhnəlmə</u>						
1 yanvar 2016 tarixinə balans dəyəri	-	194	4,907	2,454	12	7,567
Amortizasiya ayırmaları	-	28	648	22	-	698
Xaricolmalar						
31 dekabr 2016 tarixinə balans dəyəri	-	222	5,555	2,476	12	8,265
Amortizasiya ayırmaları	-	28	644	51	-	723
Xaricolmalar				(43)		(43)
31 dekabr 2017 tarixinə balans dəyəri	-	250	6,199	2,484	12	8,945
<u>Qalıq dəyəri</u>						
01 yanvar 2016 tarixinə	495	1,217	3,358	153	-	5,223
31 dekabr 2016 tarixinə	495	1,189	2,710	234	-	4,628
31 dekabr 2017 tarixinə	495	1,161	2,066	158	-	3,880

14. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Bank hesablarında pul vəsaitləri	184	16
ƏDV deposit hesabında olan pul vəsaitləri	11	-
	195	16
Bank hesablarında pul vəsaitlərindən:		
• Milli valyutada bank hesabları	184	16
• Xarici valyutalarda bank hesabları	-	-

15. Qısamüddətli debitor borclar

Qısamüddətlin debitor borcları aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Alicılar və sifarişçilərin debitor borcları	301	301
Ümitsiz borcları və qiymətdən düşmə üzrə ehtiyatlar (rezervlər)	-	-
Alicılar və sifarişçilərin debitor borcları – netto	301	301
İşçi heyəti üzrə debitor borcları	-	-
Sair debitor borcları	-	-
Çıxılır: Əlaqəli tərəflərə verilmiş uzunmüddətli borclar	-	-
Qısamüddətli debitor borcları	301	301

Debitor borclarının ədalətli dəyəri aşağıdakı qaydada qiymətləndirilir:

	2017	2016
Alicılar və sifarişçilər debitor borcları	301	301
İşçi heyəti üzrə debitor borcları	-	-
Sair debitor borcları	-	-
	301	301

Ümitsiz borcları və qiymətdən düşmə üzrə ehtiyatlar (rezervlər) aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

	Borcun məbləği		Ehtiyatların məbləği	
	2017	2016	2017	2016
Vaxtı keçməmiş və dəyersizləşdirilməmiş	301	301	-	-
30 günə qədər gecikmə	-	-	-	-
30 - 90 gün gecikmə	-	-	-	-
90 – 180 gün gecikmə	-	-	-	-
180 – 360 gün gecikmə	-	-	-	-
>360 gündən artıq gecikmə	-	-	-	-
CƏMİ	301	301	-	-

16. Sair qısamüddətli aktivlər

Digər qısamüddətli aktivlər aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	2017	2016
Mal və xidmətlər üçün əvəzləşdirilən ƏDV	-	21
Digər qısamüddətli aktivlər - əvvəlcədən ödənişlər	-	-
	-	21

17. Qısamüddətli kreditör borcları

Qısamüddətli kreditör borcları aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Malgöndərən və podratçılara kreditör borcları	30	25
İşçi heyəti üzrə kreditör borcları	-	-
Sair qısamüddətli kreditör borcları	-	-
	30	25

18. Cari vergi öhdəlikləri

Cari vergi öhdəlikləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2017	2016
Cari vergi öhdəlikləri	307	-
Cari sosial sığorta	-	-
	307	-

19. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

Maliyyə nəticələri haqqında hesabat	2017	2016
Cari mənfəət vergisi xərci	439	337
Təxirə salınmış vergi xərci (xeyri)	24	88
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	463	425

Təxirə salınmış vergi aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

Təxirə salınmış vergi	2017	2016
Maliyyə nəticələri haqqında hesabat		
Vergi məqsədləri üçün sürətləndirilmiş amortizasiya	24	88
Sonradan satıla bilən borc alitlərinin dəyərsizləşdirilməsi	-	-
İl üzrə təxirə salınmış vergi xərci	24	88

Təxirə salınmış vergi	2017	2016
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat		
Vergi məqsədləri üçün sürətləndirilmiş amortizasiya	62	86
Satış üçün nəzərdə tutulmuş borc alətlərinin dəyərdən düşməsi	-	-
Xalis təxirə salınmış vergi aktivləri /(öhdəlikləri)	62	86

20. Səhm üzrə mənfəət

Səhm üzrə əsas mənfəət, səhmdarların payına düşən xalis gəlirin il ərzində verilməmiş adi səhmlərin sayına bölünərək hesablanır.

Səhm üzrə azaldılmış mənfəət, səhmdarların payına düşən xalis gəlirin (dəyişdirilə bilən adi səhmlərdə faizlərin hesablanmasından sonra) il ərzində verilməmiş adi səhmlərlə il ərzində səhm üzrə mənfəətin azaldılması (zərərin çoxalması) effektinə malik olan potensial bütün adi səhmlərin hesablanmış adi səhmlərə çevrilməsindən yaranmış səhmlərin cəminə bölünməsiylə hesablanır. Aşağıdakı cədvəl səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəətin hesablanmasında istifadə olunan mənfəət və səhm haqqında məlumatı göstərir:

	2017	2016
Adi səhm sahiblərinə aid mənfəət		
- Davam etməkdə olan əməliyyatlar	(631)	798
- Təxirə salınmış əməliyyatlar	-	-
Əsas gəlir üçün səhmdarların illik payına düşən xalis mənfəət	(631)	798
Göstərilən səhmlərin dəyişdirilməsindən yaranan faiz	-	-
Mənfəətin azaldılması effekti üçün hesablanmış səhmdarların illik payına düşən xalis mənfəət	(631)	798
	2017	2016
Adi səhmlərin sayı, min ədəd	72	72
Səhm üzrə mənfəətin azalmasının effekti:		
- Səhm seçmə	-	-
- Dəyişdirilə bilən üstün tutulmuş səhmlər	-	-
Bir səhmə düşən azaldılmış orta çəkili mənfəətin (manat)	(8.82)	11.15

21. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərəflərdən biri digərinə nəzarət edə bilsin, onunla eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər üzrə qərar qəbul edərkən ona təsir göstərə

bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

Əlaqəli dövlət müəssisələri ilə aparılmış əməliyyatlar maliyyə hesabatlarında nəzərə alınmışdır. Hesabat dövrü ərzində əlaqəli tərəflərlə əhəmiyyətli əlaqələr aparılmamışdır.

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsinin məqsədi

Şirkət daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri (kredit riski, bazar riski, coğrafi risklər, valyuta riski, likvidlik riski və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Bazar riski

Şirkət bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda müəyyən edilmiş limitdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısı alınır. Qəbul edilmiş normalar ilə uzunmüddətli borcların bazar dəyəri onların daşınan dəyərilə dəyişə bilər. Aşağıdakı bölmələrdə analizlərin həssaslığı 31 dekabr 2017 və 2016-cı il ilə daxildir. Həssaslıq analizləri təmiz borcun miqdarı, xarici valyutalarda maliyyə alətlərinin proporsiyası, törəmələrin və hedcinq dizaynları əsasında 31 dekabr 2017-ci ildə hazırlanmışdır. Analizlər pensiya və digər öhdəliklərin və xarici əməliyyatlarla bağlı hər hansı bir aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərindəki dəyişiklikləri istisna edir.

Hər hansı bir təhlillər pensiya və digər post-pensiya öhdəlikləri, müddəaları balans dəyəri və qeyri-maliyyə aktivlərinin və xarici əməliyyatların öhdəlikləri üzrə bazar parametrlərində hərəkətlərin təsirini istisna edir.

Aşağıdakı fikirlər həssaslıq analizlərini hesablayarkən edilmişdir:

- Mühasibat balansı həssaslığı yalnız törəmələrə və satış üçün mümkün olan borc alətlərlə əlaqəlidir
- Gəlir bəyanatının həssaslığı il ərzində faiz gəlirlərində qəbul edilən faiz dərəcələrinin dəyişməsinin, 31 dekabr 2017-ci ilə qalmış qeyri-ticarət maliyyə aktiv və öhdəliklərinin və hedcinq alətlərinin effektidir.
- 31 dekabr 2017-ci il tarixinə kapitalın həssaslığı, satış üçün mümkün olan maliyyə aktivlərinin yenidən hesablanması, hər hansı hedcinq birləşməsi və mübadilələrin nəgd pul hərəkətinin hedcinqi kimi müəyyən edilməsi və faiz dərəcələrində qəbul edilən dəyişikliklər əsasında hesablanır. Kapitalın həssaslığı, vaxtı çatmış aktiv və mübadilə əsasında analiz edilir.

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin gələcək nəgd pul axınlarının ədalətli dəyərinin bazar faizlərində dəyişikliklər səbəbdən tərəddüd edəcəyi riskdir. Şirkətin bazar faiz dərəcələrinin dəyişilmə riskinə məruz qalması, Şirkətin əsas uzunmüddətli borc öhdəlikləri ilə əlaqəlidir.

Şirkət faiz dərəcəsi riskini, balans olunmuş sabit və dəyişkən dərəcəli kredit portfeli və borclarına malik olmaqla idarə edir. Şirkətin siyasəti borclarını 80-90 % arasında sabit faiz dərəcəsi ilə saxlamaq və borcları dayandırılmış əməliyyatlardan çıxarmaqdır. Bunu idarə etmək üçün şirkət faizli svoplardan istifadə edir. milli qanunvericilikdən üstün olan sabit və dəyişən faizlər arasındakı fərqlərlə mübadilə edəcəkdir. Bu svoplar borc öhdəliklərinin hedcinqi üçün nəzərdə tutulmuşdur. 31 dekabr 2017 və 31 dekabr 2016 illər üçün şirkətin heç bir borcları yoxdu.

Faiz dərəcəsi həssaslığı

Şirkət banklardan heç bir borc məbləği götürməyi düşünmür və buna görə də heç bir faiz dərəcəsi həssaslığı nəzərdən keçirilmir.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski maliyyə alətinin gələcək nağd pul axınlarının ədalətli dəyərinin xarici valyuta dərəcəsinə dəyişikliklər səbəbdən təəddüd edəcəyi riskdir. Şirkətin xarici valyuta dərəcələrindəki dəyişiklik riskinə məruz qalması, Şirkətin əməliyyat fəaliyyəti (gəlir və xərclə başqa valyutada göstərilərkən) və investisiyaları ilə əlaqəlidir. Şirkət xarici valyuta riskini 24 ay ərzində təsir edən əməliyyatları sığortalamaq ilə idarə edir. Vacib olan əməliyyatlar heç bir vaxt limiti olmadan sığortalanır.

Xarici valyutada əməliyyatlar çox cüzi olduğundan xarici valyuta riski nəzərə alınmır.

Kredit riski

Şirkətin kredit riski konsentrasiyası üçün potensial müzakirə mövzusu olan maliyyə aktivləri pul və debitor borclarından ibarətdir. Şirkətin pul depozitləri mötəbər maliyyə idarələrində yerləşdirilmişdir.

23. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

2018-ci ilin apreldə vergi orqanları tərəfindən 471 min manat əlavə vergilər və 235 min manat maliyyə sanksiyaları hesablanmışdır. Göstərilən hesablamalar və maliyyə sanksiyaları hazırkı maliyyə hesabatlarında vergi öhdəliklərinə aid edilmişdir.

Əvvəlki abzasda qeyd olunanlar nəzərə alınmaqla, hesabat tarixindən sonra əhəmiyyətli hadisələr baş verməmişdir.